

Trade+
at Kyiv
School
of Economics

KSE | Kyiv
School of
Economics

Невідшкодування ПДВ експортерам сої або про економічні наслідки «Соєвих правок»

Олег Нів'євський, Роман Нейтер, Ольга Галиця, Павло Мартишев та Олександр
Донченко, Київська школа економіки, UaFoodTrade Project

Ольга Ніколаєва, Центр аналітики зовнішньої торгівлі Trade+ при Київській
школі економіки

Історія питання

Наприкінці 2017 року¹ були прийняті зміни до Податкового кодексу України, згідно яких експортери сої та ріпаку звільнялись від сплати ПДВ. Експортери соєвих бобів (товарна позиція 1201) звільнялись від сплати ПДВ на період з 1.09.2018 року до 31.12.2021; експортери ріпаку (товарна позиція 1205) – на період з 1.01.2020 року до 31.12.2021 року.

У травні 2018 року² було скасовано звільнення від сплати ПДВ для підприємств – виробників соєвих бобів та ріпаку.

Задекларована мета так званих соєвих правок – збільшення переробки сої та ріпаку українськими заводами.

Виявлена проблема політики

При експорті, для більшості товарів діє нульова ставка ПДВ. Це дозволяє уникнути подвійного оподаткування, адже у більшості країн ПДВ платиться при імпорті. При цьому експортер сплачує 0% ПДВ і отримує відшкодування ПДВ, яке він заплатив при купівлі товару.

Звільнення від сплати ПДВ для експортерів сої та ріпаку означає, що експортер не має сплачувати ПДВ, але одночасно він позбавляється можливості отримати відшкодування ПДВ, яке він заплатив за куплені ним сою та ріпак. **Таким чином звільнення від сплати ПДВ фактично стає податком на експорт сої та ріпаку.**

Більш того, очікується, що збільшення переробки сої та ріпаку українськими заводами у результаті запровадження політики має генерувати більшу додану вартість всередині країни. Однак, чи генеруватиме Україна вищу додану вартість у разі експорту продуктів переробки сої залежатиме від ефективності переробки. Неefективна переробка, навпаки, зменшує додану вартість.

Оскільки звільнення від ПДВ операцій з експорту ріпаку вступає в силу лише з наступного року, то на сьогодні можливо проаналізувати і дати економічну оцінку вже чинному звільненню від ПДВ експорту сої.

¹ Див. Закон України (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2245-19>) від 7 грудня 2017 року вніс правки до Податкового кодексу України. Серед інших змін тимчасово звільнив від сплати ПДВ

² Закон України 2440-VIII від 22 травня 2018 року

Вплив політики на виробників сої

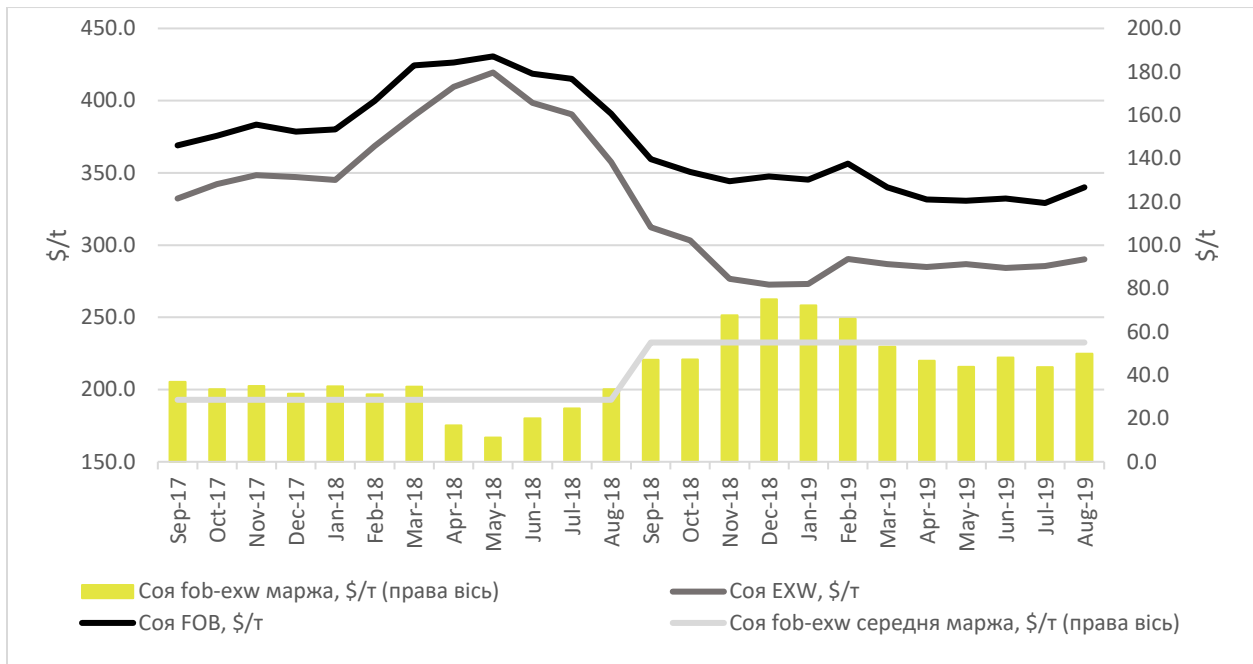
Безпосереднім наслідком дії невідшкодування ПДВ експортерам (або експортного податку) є зниження внутрішніх закупівельних цін на сою. Рисунок 1 красномовно свідчить про ціновий ефект експортного податку. Як бачимо, розрив між внутрішніми та експортними цінами суттєво збільшився починаючи з осені 2018 року – в середньому розрив збільшився з 29 до 55 дол. США/т., в той час як вартість доставки суттєво не змінилась (див. для порівняння розрив внутрішніх та експортних цін на кукурудзу на Рисунок 2). Це означає, що доходи/виручка виробників сої зменшилися в середньому на 26 дол. США/т³. Таким чином, враховуючи обсяг виробництва сої у 2018 році (4.5 млн т), **недоотримані доходи сільгоспвиробників сої у сукупності склали 118 млн дол. США.** Для порівняння, весь обсяг державної підтримки сільгоспвиробникам у 2019 році склав біля 6 млрд грн або 240 млн дол. США.

Звичайно, не всі виробники зазнали вищевказаних втрат доходів, а лише ті, хто не міг експортувати свій продукт самостійно. Такими підприємствами є переважно малі та середні сільськогосподарські підприємства, великі ж підприємства, як-от агрохолдинги, мають змогу безпосередньо займатися експортною діяльністю. Важко точно порахувати, який відсоток врожаю виробляється великими підприємствами, спроможними експортувати самостійно, але Рисунок 3 вказує на те, що таких підприємств переважна меншість. Ми припускаємо, що приблизно чверть врожаю сої виробляється виробниками-експортерами, віддак **недоотримані доходи сільгоспвиробників сої у сукупності склали 88,5 млн дол. США.** Більше того, великі сільгоспвиробники-експортери також отримали вигоду, оскільки могли купувати з дисконтом сою на внутрішньому ринку і реалізувати її на експорт.

У той же час, крім виробників-експортерів, нижчі закупівельні ціни є вигідними для переробників сої. У 2018/19 маркетинговому році було перероблено близько 1 млн т сої, проти 0,88 млн т попереднього маркетингового року. Це означає, що **переробники отримали додаткову вигоду (дохід) за рахунок сільгоспвиробників у розмірі 26 млн дол. США.**

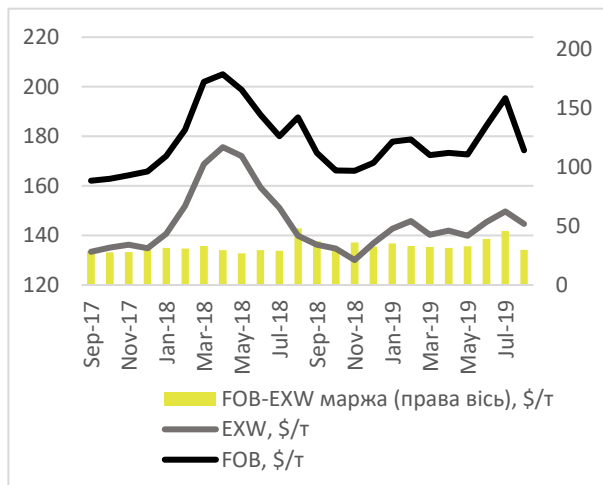
³ Технічний аналіз цін на сою вказує, що розрив в середньому склав 29 дол.США/т (див Додаток 2), проте в подальшому ми притримуємось більш консервативної оцінки

Рисунок 1 Внутрішні закупівельні та експортні ціни на сою, дол. США/т

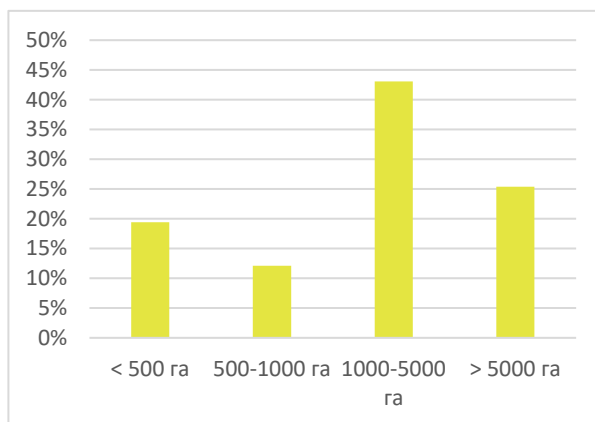
Джерело: власна демонстрація на даних Укразроконсалт

Рисунок 2 Внутрішні закупівельні та експортні ціни на кукурудзу, дол. США/т

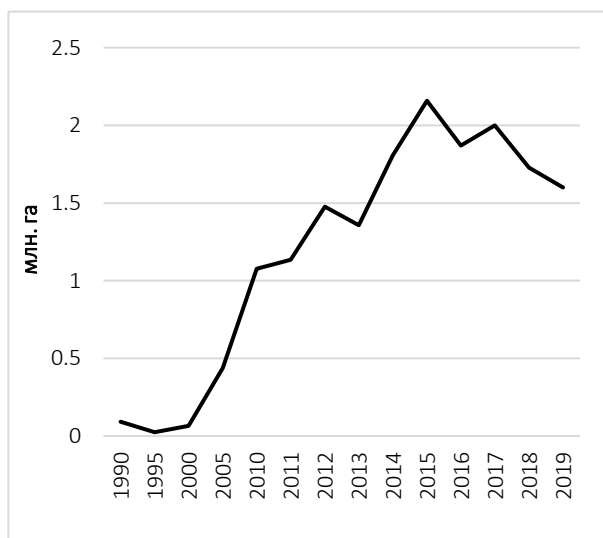
Джерело: власна демонстрація на даних Укразроконсалт

Рисунок 3 Площі, з яких зібрано врожай сої сільгосп підприємствами різного розміру, у % до загальної площі сої за 2018 рік

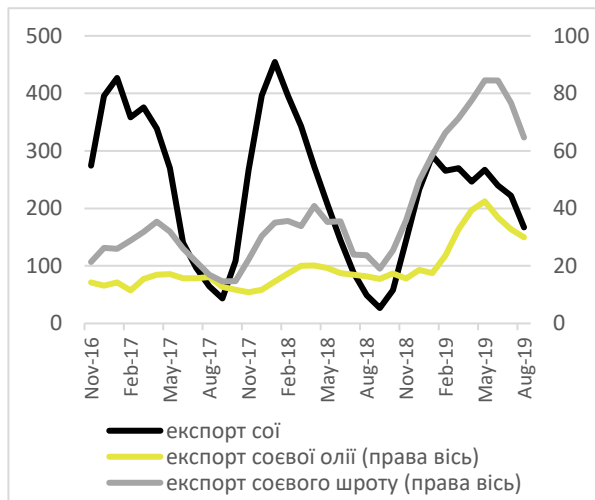
Джерело: власна демонстрація на основі даних Укрстату

Рисунок 4 Динаміка площі під соєю

Джерело: власна демонстрація на основі даних Укрстату

Рисунок 5 Динаміка експорту сої та продуктів її переробки, т

Джерело: власна демонстрація на основі даних Укрстату

Вплив політики на Держбюджет в частині відшкодування ПДВ

Зміни до правил оподаткування ПДВ експортних операцій відносно сої також запроваджувались з метою зменшення зобов'язань уряду з відшкодування ПДВ експортерам; закон, який вносив зміни та доповнення до Податкового кодексу мав назву «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких

законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році».

За неможливості відслідкувати зобов'язання з відшкодування ПДВ на сою за офіційними джерелами, ми розраховуємо обсяг щорічних зобов'язань з урахуванням обсягів експорту сої та продуктів її переробки, та внутрішніх цін. Як бачимо на Рисунок 5, експорт продуктів переробки суттєво зріс з часу запровадження звільнення від ПДВ експорту сої, проте експорт продуктів переробки сої не звільнявся від ПДВ, що, таким чином, автоматично збільшує зобов'язання з відшкодування ПДВ.

Беручи до уваги середні закупівельні ціни за маркетинговий рік (МР) на сою, показники експорту сої та продуктів її переробки (та вихід продуктів переробки сої), можна порахувати річні обсяги зобов'язань з відшкодування ПДВ. При цьому враховуються ПДВ зобов'язання не тільки з експорту сої, але і з експорту продуктів переробки сої, оскільки експорт продуктів переробки не звільнений від ПДВ. Як видно з Таблиця 1, обсяг оціночного номінального відшкодування ПДВ на сою та продукти його переробки в 2018/19 МР (175 млн дол. США) справді суттєво менше від 2017/18 МР (283 млн дол. США), і це за умови відшкодування ПДВ на 50%⁴ всього експорту сої.

Таблиця 1 Оціночний вплив регулювання на обсяги відшкодування ПДВ

		2016/2017	2017/2018	2018/2019
Шрот	Ціна (EXW), \$/т без ПДВ	486	496	425
	Експорт, тис т (a)	303	365	745
	Експорт в соєвому екв., тис т (вихід: 80%) b)=a/0.8	378.75	456.25	931.25
Олія	Ціна (EXW), \$/т без ПДВ	787	795	703
	Експорт, тис т (c)	177	192	324
	Експорт в соєвому екв ⁵ , тис т (вихід: 18%) d)=c/0.18	983.3	1066.7	1,800.0
	ПДВ до відшкодування, \$ тис (e)=d*f*0.2	68,047	79,147	103,320
Соя	Ціна (EXW), \$/т без ПДВ (f)	346	371	287
	Експорт, тис т (g)	2,904	2,757	2,500
	ПДВ до відшкодування, \$ тис (h)=g*f*0.2	200,957	204,569	143,500
	ПДВ до відшкодування (тільки на 50% експорту в 2018/19 МР), \$ тис (h1)=g*f*0.2*0.5	--	--	71,750

⁴ Зроблено припущення, що половина сої експортується підприємствами-виробниками, отже не відшкодовується ПДВ лише для половини експорту.

⁵ Оскільки експорт олії в соєвому еквіваленті перебільшує експорт шроту в соєвому еквіваленті, то в подальшій оцінці сум відшкодування ПДВ при експорті сої та продуктів її переробки, ми орієнтувались лише на обсяги експорту олії в соєвому еквіваленті та безпосередньо експорту сої

	ПДВ до відшкодування всього (соя + олія), \$ тис (i)=e+h (h1 2018/19 МР)	269,003	283,716	175,070
	Індекс внутр цін на сою, 1=2018/19 МР (j)	1.21	1.29	1.00
	Виробництво сої, тис т	3,890	4,461	3,600
	Індекс виробництва сої, 1=2018/19 МР (k)	1.08	1.24	1.00
	ПДВ до відшкодування всього (індексований, в порівнюваних цінах та обсягах виробництва), \$ тис (l)=i/j/k	206,498	177,118	175,070

Джерело: власні розрахунки на основі даних USDA, Укразгроконсалт, Держстату

Проте просте порівняння номінальних показників відшкодування ПДВ не враховує дві важливі речі – зміну внутрішньої ціни на сою та зміни виробництва. Зміна внутрішніх цін автоматично змінює суму ПДВ до відшкодування, навіть за незмінних обсягів експорту. Зміна виробництва є свого роду експортною базою, оскільки за збільшення виробництва весь надлишок виробництва переважно буде експортовано у вигляді сої або продуктів її переробки через доволі обмежений рівень внутрішнього споживання сої та продуктів її переробки в Україні. Тому для правильного порівняння сум ПДВ до відшкодування потрібно враховувати і динаміку цін, і динаміку виробництва. А враховуючи індекс цін та виробництва, сума ПДВ до відшкодування в 2018/19 МР (175 млн дол. США) тільки фактично на 2 млн дол. США менше від показників 2017/18 МР. Якщо ж додатково врахувати ефект на внутрішню ціну від невідшкодування ПДВ (тобто врахувати індекс експортних цін на сою, а не внутрішніх), то не важко порахувати, що сума ПДВ до відшкодування в 2018/19 МР буде менше від 2017/18 МР на 18 млн дол. США.

Сумнівний вплив на збільшення доданої вартості

Як зазначалося вище, задекларована мета соєвих правок – збільшення переробки сої та ріпаку українськими виробниками, тобто всередині країни. У результаті має збільшуватися додана вартість, яка генерується всередині країни. Аналізована політика нагадує практику із встановленням експортного мита на насіння соняшника. До 1999 року майже половина (в середньому до 1 млн т) насіння соняшнику експортувалась, а із запровадженням 23% експортного мита в 1999 році – експорт насіння соняшнику став економічно не вигідним, тому практично все насіння йшло на внутрішню переробку⁶. Переробні потужності олійно-екстракційних заводів за останні 16 років збільшилися більш ніж у 5 разів, і зараз

⁶ Варто, правда, зазначити, що в 2001 році ставка мита була знижена до 17%, а після вступу до СОТ, ставка щорічно зменшувалась на 1 відсотковий пункт до рівня 10%, проте це вплинуло на загальну картину.

вони становлять близько 22 млн. т. олійних⁷. Експорт соняшникової олії продовжує зростати, і станом на сьогодні Україна посідає перше місце серед експортерів соняшникової олії у світі. Проте навіть поверхневі розрахунки ставлять під сумнів вірогідність того, що переробка соняшника дійсно генерує додаткову вартість всередині країни, – радше навпаки⁸.

Для того щоб зрозуміти чи справді переробка сої генерує додану вартість для країни (або за яких умов генеруватиметься додана вартість), проведемо аналогічні розрахунки. На прикладі середніх експортних цін у 2018/19 маркетинговому році та виходу олії та шроту з 1 тони сої, можна побачити, за яких умов переробка генеруватиме додану вартість в країні (відповідно і фонд заробтної плати та податки), а не зменшувати її порівнянно з експортом сировини, тобто чи довший ланцюжок генеруватиме більше доданої вартості від коротшого.

Розрахунки Таблиця 2 свідчать про те, що експортна виручка від реалізації 1 тони сої в середньому на 55 дол. США/т. менша від реалізації продуктів переробки цієї тони (олії та шроту). Здавалось б, все очевидно, і виручка від експорту продуктів переробки є вищою. Однак чи генеруватиме Україна вищу додану вартість у разі експорту продуктів переробки сої залежатиме від ефективності переробки. Згідно доступних даних, вартість переробки варіюється в інтервалі 30-60 дол. США/т. Отже, тільки за умови собівартості переробки нижче 55 дол. США/т., переробка сої створюватиме більше доданої вартості. При собівартості переробки вище 55 дол. США/т, неефективна переробка навпаки зменшує додану вартість. Штучне зменшення закупівельної ціни на сою на 26 дол.США/т через невідшкодування ПДВ дає можливість неефективним виробникам (в кого вартість переробки більше 55 дол. США/т) продовжувати працювати, а більш ефективним виробникам отримувати додаткову вигоду. Проте важливо пам'ятати, що це відбувається за рахунок менших доходів сільгоспвиробників і це зовсім не генерує більше доданої вартості в АПК. Таким чином, зважаючи на наведені цифри, генерування додаткової доданої вартості з звільнення від ПДВ на сою – дуже спірне питання.

⁷ <https://interfax.com.ua/news/economic/533386.html>

⁸ <http://agroportal.ua/ua/views/blogs/zapret-eksporta-lesakruglyaka-i-poshlina-na-eksport-semyan-podsolnechnika/>

Таблиця 2 Розрахунок виручки від реалізації сої та продуктів її переробки в розрахунку на 1 т сої (на прикладі середніх цін 2018/19 маркетингового року)

Обсяг виробництва сої, т	1
Фактична експортна ціна сої у 2018, \$/т	332.0
Виробництво соєвої олії, т (вихід олії 18%)	0,18
Фактична експортна ціна соєвої олії, \$/т	636.0
Виробництво соєвого шроту, т (вихід шроту 80%)	0,8
Фактична експортна ціна соєвого шроту, \$/т	365.0
Дохід від реалізації сої на експорт, \$	332.0
Дохід від реалізації соєвої олії на експорт, \$	95.4
Дохід від реалізації соєвого шроту на експорт, \$	292.0
Різниця в отриманому доході від експорту олії та шроту та експорту непереробленої сої	55.4
Приблизна вартість переробки, \$/т (на основі експрес опитування переробників)	30-60

Джерело: власні розрахунки

Аргументи з економічної літератури

Невідшкодування ПДВ експортерам сої означає стимулювання переробки сої всередині країни, і в економічній літературі можна знайти так званий «infant industry argument» на користь такої політики. Іншими словами, держава обирає «галузь-немовля», яка на її думку має потенціал до зростання, і підтримує її певними заходами на початковому етапі, допоки вона «стане на ноги». Це виглядає добре на першій погляд, але практика запровадження такої політики у світі говорить про протилежне, а саме те, що витрати пов'язані із такою політикою перевищують вигоди⁹. Політика просування чи стимулювання розвитку нових галузей виробництва може бути виправдана у разі існування недоліків ринкових механізмів або недоброчесної конкуренції з боку закордонних урядів¹⁰. Жодна з цих можливих причин, однак, не виправдовує застосування такої політики стимулювання до переробки сої в Україні, яка розвивалась і до запровадження невідшкодування ПДВ (Рисунок 6 в Додатках).

⁹ <http://www.dartmouth.edu/~dirwin/docs/tinplate.pdf>; <https://cei.org/blog/infant-industry-argument-does-not-justify-trade-barriers>

¹⁰ <https://voxukraine.org/uk/politika-prosuvannya-eksportu-zadacha-dlya-uryadu/>

Проте, навіть якщо не погоджуватися з твердженням про задовільні темпи розвитку переробки сої, існує два вагомих аргументи проти подібної політики. По-перше, зазвичай держава не може ідентифікувати потенційно успішні галузі виробництва через брак глибоких знань ринків і технологічних процесів, на відміну від бізнесу. По-друге, практика визначення урядом галузей для державної підтримки несе високий ризик корупції та отримання ренти, які у свою чергу створюють значну деформацію політик, а також призводять до неефективності ринків. Можна знайти достатньо інформації про те¹¹, що саме це і відбулося у випадку із «соевими правками».

Новий підхід до промислової політики¹² стимулювання розвитку та підтримки нових галузей економіки не потребує обрання державою галузей «переможців». Натомість уряди повинні працювати із бізнес-групами, промисловими лобістами, а також неурядовими організаціями шляхом їх активного залучення в обговорення й збір відгуків, створення державно-приватних проєктів й проведення інтенсивної переоцінки політики. Цей процес ґрунтується на спробах і помилках, де невдача за рівнем інформативності прирівнюється до успіху, а політика підлягає постійному перегляду, з наданням особливої уваги виявленню відповідних обмежень і можливостей. Краще створити середовище, в якому компанії будь-якої сфери економічної діяльності можуть розвиватись, і ринки будуть винагороджувати успішних й карати неуспішних без участі уряду.

Висновок

З вересня 2018 року операції з експорту сої були звільнені від сплати ПДВ («соеві правки»), що унеможливило отримання відшкодування ПДВ при експорті сої. Проте якщо експортери є одночасно виробниками сільськогосподарської продукції, то в такому випадку вони можуть отримати відшкодування ПДВ. Попереднє експрес-дослідження дає можливість зробити наступні висновки.

- 1) Сумнівні формальні причини запровадження політики. Однією з формальних причин «соевих правок» було стимулювання внутрішньої переробки сої за прикладом виробництва соняшникової олії (через запровадження експортного мита на соняшник). Проте:
 - а. по-перше, статистичні дані свідчать про те, що переробка сої і так доволі стабільно та систематично розвивалась в Україні без

¹¹ <https://www.epravda.com.ua/publications/2018/03/21/635187/>

¹² <https://voxukraine.org/uk/politika-prosuvannya-eksportu-zadacha-dlya-uryadu/>

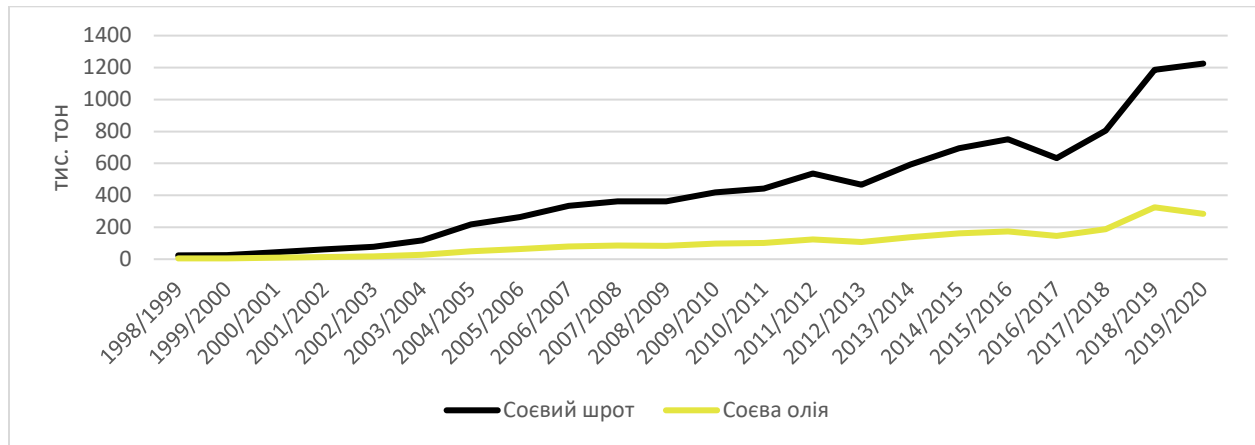
втурчання уряду. Тому додаткове стимулювання переробки видається неаргументованим.

- b. по-друге, у випадку із соняшниковим насінням (як прикладу для наслідування) навіть поверхневі розрахунки ставлять під сумнів вірогідність того, що переробка соняшника дійсно генерує додаткову вартість всередині країни.
 - c. по-третє, стимулювання переробки в такий спосіб є класичним прикладом підтримки «галузів-немовляти», яка, за задумом чиновників, може перерости в успішну галузь. Проте світова практика запровадження такої політики свідчить про її контрпродуктивність, оскільки витрати, пов'язані з такою політикою, зазвичай перевищують вигоду.
- 2) Втрати сільгоспвиробників. Оскільки переважна частка сої виробляється малими та середніми сільгоспвиробниками (більше 75%), які не мають змоги безпосередньо експортувати власний продукт, то таке регулювання призвело до зниження закупівельної ціни на сою в середньому на 26 дол. США/т відносно експортної ціни. За припущення, що сільгоспвиробники-експортери виробили чверть врожаю сої, **недоотримані доходи сільгоспвиробників сої (в основному малих та середніх) у сукупності склали 88,5 млн дол. США.**
 - 3) Вигоди переробників сої. Переробники сої отримали додаткову вигоду (дохід) від заниження внутрішньої ціни на сою за рахунок сільгоспвиробників у розмірі **26 млн дол. США.**
 - 4) Бюджет/Уряд виграв від зменшення обсягу відшкодування ПДВ, але не суттєво. Одним із наслідків «сосвих правок» є не тільки збільшення переробки сої в Україні, але і збільшення експорту продуктів переробки сої з України. Таким чином, соя в будь-якому випадку експортується, проте в переробленому вигляді (олія та шрот), і в цьому випадку відбувається відшкодування ПДВ. Враховуючи такий зсув експорту з сої до продуктів її переробки та враховуючи зміну цін та виробництва сої (як бази формування експорту), сума ПДВ до відшкодування в 2018/19 МР (175 млн дол. США) тільки фактично **на 2-18 млн дол. США** (в порівнювальних цінах та виробничій базі) менше від 2017/18 МР.

- 5) Негативний сукупний ефект на економічний добробут країни. Таким чином, очевидним є негативний сукупний ефект на економіку України в цілому, який оцінюється на рівні **\$44,5-60,5 млн дол. США.**
- 6) Існують ефективніші політики стимулювання. Новий підхід до промислової політики стимулювання розвитку та підтримки нових галузей економіки не потребує обрання державою галузей «переможців». Натомість, ефективнішим є створення середовища, в якому компанії будь-якої сфери промисловості можуть розвиватись, і ринки будуть винагороджувати успішних й карати неуспішних гравців без участі уряду.

ДОДАТОК 1

Рисунок 6 Виробництво продуктів переробки сої в Україні

Джерело: власна презентація на основі даних USDA.
<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/advQuery>

Таблиця 3 Попит та пропозиція на сою та продукти її переробки, в тис. т.

	2010/ 11	2011/ 12	2012/ 13	2013/ 14	2014/ 15	2015/ 16	2016/ 17	2017/ 18	2018/ 19	2019/ 20
Соевий шрот										
Початкові запаси	20	32	0	28	94	115	46	27	46	64
Виробництво	442	537	466	593	695	751	632	806	1,185	1,225
Імпорт	40	25	7	3	2	2	2	3	3	2
Пропозиція	502	594	473	624	791	868	680	836	1,234	1,291
Експорт	5	5	15	80	216	347	303	365	745	725
Внутр. споживання	465	589	430	450	460	475	350	425	425	500
Кінцеві запаси	32	0	28	94	115	46	27	46	64	66
Соева олія										
Початкові запаси	0	0	11	19	8	23	40	6	0	0
Виробництво	102	124	108	137	161	174	146	187	325	284
Імпорт	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Пропозиція	102	125	119	156	169	197	186	193	325	284
Експорт	43	49	70	118	136	152	177	192	324	283
Внутр. споживання	59	65	30	30	10	5	3	1	1	1
Кінцеві запаси	0	11	19	8	23	40	6	0	0	0
Соя										
Переробка	560	680	590	750	880	950	800	1,020	1,500	1,550
Площі	1,037	1,110	1,411	1,351	1,800	2,137	1,858	1,976	1,729	1,550

Початкові запаси	150	103	0	99	265	166	113	151	21	113
Виробництво	1,680	2,264	2,410	2,774	3,900	3,932	4,286	3,890	4,461	3,600
Імпорт	2	1	2	3	4	5	7	8	7	6
Пропозиція	1,832	2,368	2,412	2,876	4,169	4,103	4,406	4,049	4,489	3,719
Експорт	989	1,338	1,323	1,261	2,422	2,369	2,904	2,757	2,500	1,900
Внутр. споживання	740	1,030	990	1,350	1,581	1,621	1,351	1,271	1,876	1,776
Кінцеві запаси	103	0	99	265	166	113	151	21	113	43
Врожайність	1.62	2.04	1.71	2.05	2.17	1.84	2.31	1.97	2.58	2.32

Джерело: власна презентація на основі даних USDA

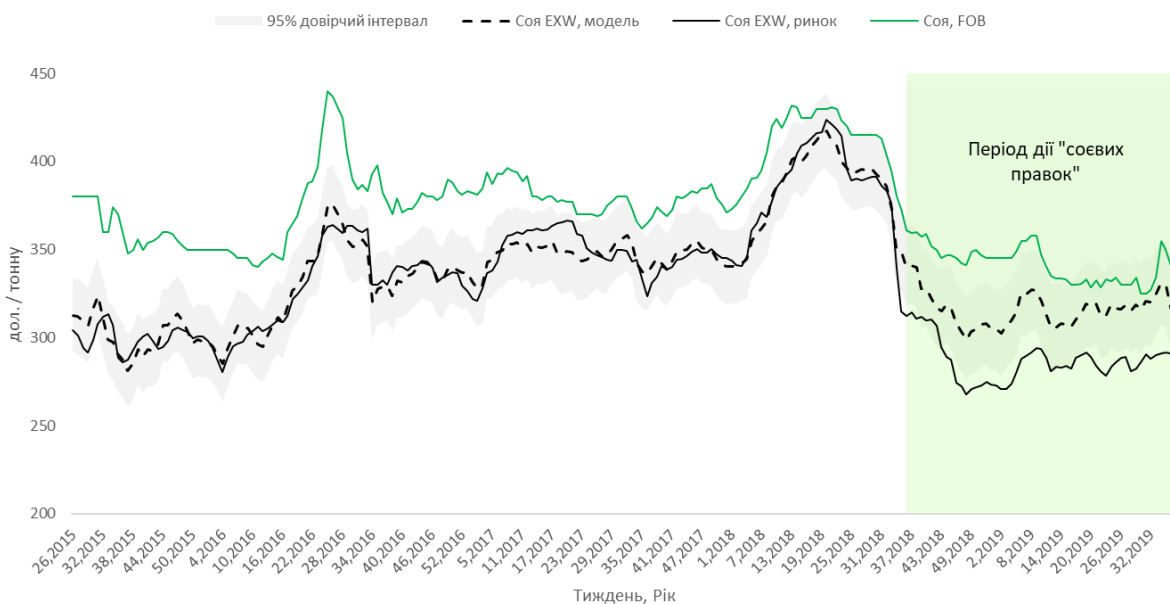
<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/advQuery>

ДОДАТОК 2. ТЕХНІЧНИЙ АНАЛІЗ ЦІН НА СОЮ

Про зростання різниці між цінами EXW за наявності і відсутності правок в середньому до 29 дол. США на тону свідчить і економетричний аналіз цін на сою. Для розрахунку була використана Бассівська структурна модель часових рядів імплементована в мові R на основі праці Brodersen et al. (2015)¹³. Дана модель дозволяє розрахувати очікувану ціну, яка існувала б без «соевих правок», базуючись на інших пов'язаних екзогенних змінних, проте на які прямо не вплинули законодавчі зміни. Такі екзогенні змінні – це внутрішні ціни EXW на ріпак, соняшник, FOB соя, СВOT сої зі США.

На **Ошибка! Неверная ссылка закладки.** відображено різницю між фактичною та змодельованою ціною EXW на сою в Україні в дол. США. Ціни використані в розрахунках без урахування ПДВ.

Рисунок 7. Експортні та внутрішні (фактичні та оціночні) ціни на сою

Джерело: власні розрахунки на основі даних Ukragroconsult

В період після «соевих правок» з 1 вересня 2018 року середня ціна EXW в Україні на сою склала 287 дол. США. В разі відсутності штучного викривлення ринку, середня ціна EXW в Україні на сою була б на рівні 316 дол. США на тону. Довірчий інтервал на рівні 95% для модельованої ціни в разі відсутності

¹³ Brodersen, K. H., Gallusser, F., Koehler, J., Remy, N., & Scott, S. L. (March 01, 2015). INFERRING CAUSAL IMPACT USING BAYESIAN STRUCTURAL TIME-SERIES MODELS. The Annals of Applied Statistics, 9, 1, 247-274.

законодавчих цін складає 304 і 327 дол. США за тону. Різниця між фактичною EXW ціною сої на ринку і результатом моделі дає середню негативну різницю в 29 дол. США і довірчим інтервалом на рівні 95% від -17 до -40 дол. США.